

Friligheder til et Par andre endnu mindre Landsdele, hvem vore Forfædre have frataget dem, nemlig til Sønderland-Nøms og Rist. Disse Landsdele have ogsaa tidligere haft de samme Begunstigelser som de øvrige Vesterhavssøer, men omtrent i 1802 ere de bleven dem berøvede. Da det imidlertid ikke er stæet for de fiesvigiske Beboeres Vedkommende paa Nørland-Nøms og Silb, er Følgen deraf bleven, at der her allerede findes en efter det Anførte meget uheldig Forskjel imellem Værnepligtslovgivningen paa Steder under Kongeriget og Hertugdømmet, som tildeels ligge blandede ind imellem hinanden. Da Sagen saaledes har en større Betydning end blot at overholde gamle Privilegier, da jeg navnlig troer, at den kan have sin store Betydning for Forbindelsen med Kongeriget eller Ønsket om en saadan Forbindelse ikke blot paa de Der og Dele af Der, som eengang ere knyttede til os, men ogsaa hos de Mænge, der daglig færdes blandt dem, uagtet de ikke høre under Kongerigets Lovgivning og Bestyrelse, vil jeg hermed tillade mig at anbefale denne Sag til det ærede Things Opmærksomhed.

Krogh: Jeg vil blot henstille til Thingets Overveelse, om ikke Betsændere af den evangelisk-lutheriske og reformeerte Confession i denne Lov kunne blive stillede i Lighed med Betsændere af andre Confessioner, saaledes at Alle uden Undtagelse, der have fyldt det 15de Aar, under en Muld af 2 Rd. skulle anmeldes sig for Lægsforstanderen for at indføres i Lægsrullen; thi jeg kan ikke indsee, hvorfor Betsændere af den evangelisk-lutheriske og reformeerte Confession skulle, naar de have fyldt det 15de Aar og ere confirmerede, gennem Sognepræsten indføres i Lægsrullen, medens de andre Confessioners Ungdom skal anmeldes sig selv hos Lægsforstanderen. Maaskee man har meent, det var en sikkrere Anmeldelse, der stæte ved Sognepræsten, og jeg antager ogsaa, at den er en meget paalidelig og sikker; men jeg kan dog ikke indsee, hvorfor man atter her skal sammenblende de kirkelige og borgerlige Forhold, hvor det ikke er nødvendigt og hvor man paa en fornuftig og uskadelig Maade kan adskille dem. Naar Alle i den Henseende

blive stillede paa lige Fod, vil det være let for Lægsforstanderne, ved Hjælp af Ministerialbøgerne, at overbevise sig om, at Alle ere anmeldte, og jeg skal derfor, hvis dette maatte finde Bifald, ønske, at denne Endring maatte indkomme i Loven, idet jeg forbeholder mig at stille en Endring i denne Retning

Rosod: Jeg skal kun tillade mig et Par Bemærkninger i Anledning af det „brændende“ bornholmske Spørgsmaal. Hvad Skilbringen af Tilstanden af Bornholms Militis angaaer, da maa jeg aldeles henholde mig til hvad der blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 3die Valgkreds (Fallefen), hvilket heller ikke blev modsagt af den ærede Rigsdagsmand for Bornholms 2den Valgkreds (Dam). Hvad derimod den almindelige eller hvad man kan kalde den offentlige Menings Ønske angaaer, da skal jeg ikke udtale min personlige Mening, thi det er ikke den, der her er Spørgsmaal om, men derimod om Befolkningens, og hvad nu denne angaaer, tvivler jeg ingenlunde om, at den langt overveiede Deel af samme vil tiltræde og underskrive, hvad der er bleven udtalt og gjort gjældende af den ærede Rigsdagsmand for Bornholms 2den Valgkreds (Dam), nemlig at man ønsker, at en Militis bliver ved at bestaae, dog ikke en som den nuværende, men en forbedret, en Landeværnsindretning, som man haaber vil kunne gjøre Gavn, i alt Fald i Forhold til sin Bekostning. Jeg skal ikke indlade mig videre paa det Billede, som den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 3die Valgkreds (Fallefen) gav af Bornholm, navnlig den mæssige Side af Befolkningen; meget af det kan vistnok være rigtigt, men jeg troer, at det ikke kan stæde, om man afstræbte lidt af den stærke Farve, som det ærede Medlem påslede med, og i Særbeleshed tør jeg rolig henstille til det ærede Thing, og ligeledes til Historien, at afgjøre, hvem egentlig Hovedskylden hviler paa med Hensyn til de uheldige Brandstiftelser, der blive stukne os som en Brand i Næsen, enten paa en grundfordærvet Befolkning eller paa en i Grunden slet Embedsstand, Embedsmænd, der aldeles have forsømt at gjøre deres Pligt, og som, saasnuart de rigtig kraftig bleve